

PRÍRODY METEORU.

Největší a pro svou váhu nejdůležitější meteor spadl po obědě řeky Bendugo v provincii Bahii v Brazílii. R. 1784 nalezen byl pastýři a ukukován jako příroda, ale vědecky zůstal nepovšimnut. Teprve r. 1824 vyhlášen z Anglie komise, jež jej prohlédla a vynesla rozsudek, že obsahuje většinou železo a to 91 procent. Mimo to zjistili 6 procent niklu a 3 procenta jiných látek. Měřením povrchu a určením specifické váhy se shledalo, že váží 8700 kg.

Jelikož pak při ohledávání na loži se nepatrně částečky stříbrna, noudil jeden učence, že jádro meteoru je stříbrné a jen povrch železný, a odovodňoval svůj úsudek tím, meteor byl kdysi oheňovou tekutinou a stříbro, jelikož těžší, nejdříve ztvrdlo a pak stalo uprostřed a kolem něho pak ztvrdly ostatní plynné kovy.

Theorie tato vzbudila rozruch a protože brazilská vláda nechtěla přijít o poklad, začala s dobýváním, které však nemělo výsledku. Tehdejší nebezpečí nebyly dosti tvrdé, aby provrtaly železníkovou vrstvu do náležitých hloubek. Při pokusu roztrhnouti kámen prachem odpadly jen jednotlivé kusy a tajemství stříbrného vnitřku zůstalo nezbadáno. Poznamenáhu převládlo mínění, že poklad je nedosažitelný a ustanoveno využití kamene jinak. Měl se státi podkladem pamětního kamene, který chtěla zříditi provincie Bahii. Leč tu byla obtíž s dopravou kolosa na vyhlédnuté místo.

Poněvadž se při pádu zavrtal skorem z polovice do země, jednalo se nejdříve o uvolnění, což docíleno vykopáním okolní půdy. Doprava měla se díti po dřevěné, ohoblované, pomýdlené dráze, k účelu tomu zvlášť sestavené. Sto volů zapřazeno a přece uraženo v osmi dnech jen 150 kroků; i upuštěno od pokusu. Teprve později podařilo se kámen dopravit do brazilského národního musea v Rio de Janeiro. Jistý bohatý Brazilian založil k účelu tomu millionové nadání, dal vystavěti zvláštní dráhu, jež pomocí parních jeřábů dopravovala zdoluhavě kovového obra vpřed. Při této příležitosti odhadnuta jeho váha na 5400 kg. Přimyslíme-li váhu odpadlých kusů, vidíme, že komise anglická dosti správně počítala 8700 kilogramů.

Podobné váhy dosahují ještě mnohé mezi meteory, jejich bojné se nachází v Brazílii, Perui a Mexiku a které sestávají ze železa a niklu. Značné lehké jsou meteory kamenné, z nichž největší váží 600 kg.

POKROK V TELEGRAFII OBRAZŮ.

"Le Matin" přináší fotografii švédských sportovců z Olympiády v Antverpách, která byla v 8 minutách dodána telegraficky do Paříže. Přístroj telefotický, jímž se tak stalo, je malý strojek, který lze připojit na telefonní vedení; v odesílací stanici přejíždí po fotografii, přenesené na kov, přejímač, v němž je užito prvku selenu, neobyčejně citlivého pro světlo a v němž zachycené odstíny světla a stínů přinášejí se na elektrický proud, v přijímací stanici pak vrhá přístroj světelné změny přímo na fotografickou desku.

Tak lze tudíž fotografovati na dálku. Úžasně perspektivy se tu otvírají v budoucnosti; noviny budou vedle telegramů přinášeti i telefotogramy a kteréhosi krásného dne budou se jiskrovou telegrafii zasílati telefotografické filmy událostí, odehrávajících se u protinožců, zatím co zdokonalené gramofony, připojené na telefon, obstarají sluchový průvod. Zlověk pak právem bude mít pocit své všudypřítomnosti a oprávněně než dnes bude se cítiti pánelem světa.

PETROLEJOVÁ ZŘÍDLA V AZERBEJŽANU.

Ze států, které povstaly na zřetelích Ruska, zasluhuje jistě pozornosti Azerbejžan, neboť nehlédá ani k jiným jeho bohatstvím, již jen jeho petrolejová zřídla mu zaručují značné důležitosti. Mimo petroleje tato země má dosti bavlny, dále vlny, hed-

vábí, rýže a bohaté doly měděné. Za nynější doby jest to vesměs zboží nesmírné důležitosti.

Mnoho zemí potřebuje spousty petroleje, benzínu a oleje a Azerbejžan může velkou část potřeby krýtí. Tudy vedoucí z Baku do Batumu dovolují měsíčně přečerpati 4,000,000 pudů petroleje a 1,000,000 pudů oleje. Dále železnice mezi Batumem a Baku opět jest uvedena do pořádku.

Vláda v Baku omezila poněkud povolení vyvážeti vlnu, bavlnu a hedvábí; dováželi se však něco, co Azerbejžan potřebuje, snadno lze obdržeti povolení k vývozu všech druhů zboží. Nejvíce jest třeba v Azerbejžanu cukru, zboží manufakturního, hospodářských strojů a materiálu pro železnice. Jest tedy pole pro výměnu zboží dosti rozsáhlé.

V poslední době se z Azerbejžanu vyvážejí hojnost kobereců. Jelikož papírové peníze jsou velmi znehodnocené, zastupují koberece zlato. Proto obehodníci zdejší dávají přednost obchodování s Azerbejžanem před obchodem s černomořskou oblastí jinou, kde za zboží dostanou jen bezcenné ruble. Azerbejžan jest také velmi transitní pro obchod s Persií (rýže, bavlna, suché ovoce atd.). V Baku jest mnoho společností a obehodníků, kteří se zabývají obchodem transitním.

TRPĚLIVOST.

Trpělivost jest sehopnost—vyčkávání. Bez trpělivosti nelze nám setrávati na zásadách. Kdo chce skliditi zrno, musí mu dopřáti toho času k dozrání. Kdo urychluje dílo přírody, kazí ji!

Kdo si cení dobré práce, nesmí popoháněti svých podřízených. Trpělivý plně věnuje se studiu, zatím co netrpělivec již dávno je ve společnosti; nejde tu o to, kdy, nýbrž jak vstupujeme mezi lidi! Kdo chce míti pevnou budoucnost, musí vyčkati, až celý základ bude postaven. Trpělivost to byla, jež vybudovala chrámy a vyhloubila šachty.

Tajemstvím úspěchu jest: věděti, jak dlouho máme čekati. Mnozí jen díky své netrpělivosti nedodělávají se úspěchů. Pracují ne zdoluhavě, ale stále, aniž bychom přeháněli. Přehánění vždy jest na škodu. Trpělivost pomůže s jistotou tam, kde každý jiný prostředek selhal.

SEBEOVLÁDÁNÍ.

Mnohým ono bude nejsvícenější, ježto velkou roli tu hraje zdraví. Umírnění lidé tu mají přednost. Přece je nesporné jisto, že každý neustálým evikem a zdravou životosprávou naučí sebe ovládati. Jest nezbytno vystříhati se rozčílování a jestliže jsme již do něho upadli, tu přestáváme s prací a budíme tíši. Nikdy se nedějme svěsti ke křiku, nadávkám či rouhání.

Zvlášť v poměru k podřízeným musíme se ovládati, ježto oni nemají často práva nám odporovati. Vůči dětem pak vůbec budme v tom směru příkladem. Nejlépe naučíme sebevládu, řekneme-li si, že opět musíme býti dobrými, až zlost pomine. Člověka, jež dovede se ovládati, poznáme při práci, z které se ho snažíme vyrušiti. Pevný charakter nejvíce se tím, že na neslušnosti odpovídá stejným způsobem, ale tím, že na vše mlčí a teprve je-li nutno, slušně odpoví.

Jsou lidé, kteří mají sklon, úmyslně či nevědomky způsobiti, že někdo ztrácí sebevládu. I v tom případě třeba se ovládati a tak nejučinněji čeliti škádlilům. Dříve zavírali choromyslné do ústavů a dráždili je v klecích, nyní hledí na ně jako na choré. Neodbytní škádlilové pomněte, že hrajete roli těch dráždilů, a vy, napadení, ukažte, že máte rozum. Jestliže se nám někdo vysmívá, musíme zachovati klid rozumných lidí. Braňte se jenom, jestliže je toho nezbytné třeba.

TAJNOSTI MONTE CARLA.

J. Cousius Laurence, který konal dlouholetá studia v hernách na Riviere, vydal nyní knihu: Revelations of Monte Carlo — Odhalení o Monte Carlu, která je zajímavým dokumentem života v pověstné herně. Laurence přešedlším vrhá správu kasina v Monte Carlu do tváře výtku, že zříd-

zení kasina s jejím vědomím systematicky holdují zásadě "opravovatí štěstí" a tím způsobem podvádějí všechny hráče. Na důkaz toho uvádí Laurence jednání croupiera, kterého pozoroval po delší dobu. Mladá dáma vsadila na černou. Nežli však roztočil kuličku, pohlédl croupier ostře na dámu a třel si prstem tvář. Dáma postřehla toto znamení a porozumívá mu ihned, vzala ještě vás zlaták nazpět, vsadila jej na červenou a vyhrála. Tato pantomima opakovala se několikrát; croupier pořádě upozornil dámu, vsadila-li na barvu, která měla prohráti, a dáma pořádě vyhrála, načež přestala hráti. — Těchto method používá se, jak tvrdí Laurence, toliko tenkrát, je-li málo chuti do hry. Zpráva, že kterási dáma vyhrála několikrát na jinou barvu, rozšíří se bleskem, ke stolu hrnou se diváci, kteří se pak stanou hráči a náhlá da je zde. Nikdo ovšem neví, že dáma je zasvěcena do tajností herny.

Laurence tvrdí, že málokomu je štěstěna tak přízniva, aby vyhrál mnoho peněz. O jednom, ježmuž se to stalo a jenž toho dovedl využíkovati, vypravuje: Jistý Američan začal hráti s malou částkou a vyhrál rychle chromné peníze. Jednoho dne však se štěstí obrátilo a u těžoz stolu, u něhož dosud vyhrával, prohrál v několika hodinách několik desítek tisíc. Když mi o tom po obědě vyprávěl, zmínil se, že zamýšlí jiti nazpět a zkusiti štěstí znova. Moje paní, která byla rozmluvě přítomna, poprosila ho, aby sečkal okamžik, šla ke stolu, u něhož Američan dopoledne prohrál, a viděla hned, že se používá jiné ho vále, na kterém se kolo otáčej, nežli předcházejícího dne. Pospíšila nazpět a poučila ho, u kterého stolu by měl hráti. Poslechl její rady a ještě téhož večera dostal polovici prohraných peněz nazpět. Byl však tak rozumný, že se tím spokojil a do herny už ani nepáchl.

Abý někteří hráči časem vyhráli celé jmění, je ostatně nutno, mají-li do hry býti strženi jiní, kteří mají býti obráni. Také musí se člověk, na němž je na první pohled viděti nováčka, do bře peněz zásobeného, zprvu nechati vyhráti, aby se bezhlavě oddal hře. Ovšem, časem zmýšlí se i správa herny, což dokazuje tento případ:

Jednoho dne posadil se jakýsi pán ke stolu, jehož si téměř nikdo nevšiml, a vyhrával ráz na ráz, neprohrav ani jednou. Napočítal jsem přes dvacet výher. Zatím co se hrálo dále, pokynul jeden dozorec sluhovi a šeptal mu cosi do ucha. Sluha odešel a brzy po té přišel k hracímu stolu starý inspektor, zaměstnaný v kasině po dlouhá léta. Dozorec řekl mu něco, inspektor nahnul se nad stůl, pohlédl šťastnému hráči ostře do očí a zašeptal k dozoreci: "Ach ano, asi před sedmi lety." A v tom okamžiku nastal ve hře rázem obrat a hráč už nevyhrával. Dozorec patrně považoval jej za bohatého nováčka, jehož chuť ke hře nutno povzbuditi, ale starý inspektor měl lepší paměť, takže se nesmělo ztrácti času a štěstí ve hře musilo se naříditi jinak. Bezpochyby domníval se hráč, že se štěstí obrátilo proti němu, a zatím croupier dostal příslušný pokyn a přičinil se, aby se hromada zlata před cizincem brzy rozplynula.

Laurence vypravuje také o zvláštní sázce mezi jistým šlechticem a velkým matematikem Sirem Hiramem Maximem. Onen prohlásil, že nalezl system, podle něhož nezbytně se musí v roulettu vyhráti, zatím co matematik o pět tvrdil, že banka na konce vždycky vyhraje, ať se použije jakéhokoliv systému. Aby se spor rozhodl, hráno asi týden na zkoušku. Otázka vzbudila takový zájem, že některé listy přinášely zprávy o stavu hry. Výsledek dal za pravdu Siru Hiramovi. Šlechtic sice se svým systémem vyhrával v prvních dnech, ale v druhé polovici týdne dostala banka všecko nazpět, a mimo to ještě značnou výhru.

Každá duše je rejdístém nějaké pochybnosti nebo omylu... Ale není žádných sekt v geometrii... Je-li pravda očividná, nemohou se tvořiti žádné strany a rozpory. Nikdy nebylo o tom hádek, je-li v poleďne jasno. (Voltaire.)

Zmodernisujte svůj domov

a způsob toho docílit jest

Vypraviti jej elektricky

Vykonávejte zametání a čistění pomoci

Elektrického ssacího zametače

Vykonávejte své prání pomoci

Elektrického pracího stroje

a své žehlení pomoci

Elektrického žehliče

Připravujte většinu jídel na stole pomoci

Elektrického perkolátoru, opékače a rožně

Den, kdy zahájíte svoji práci vykonávat elektricky, onen den, kdy začnete šetřiti a práce, jež až potud byla více nebo méně namáhavou —

stane se rozkoší

Jest to hospodárnost, jest to rychlejší a daleko příjemnější a uspokojivější vykonávat svoji práci elektricky.

Navštivte elektrický závod a prohlédněte si výklad elektrických domácích potřeb na zmodernisování svého domova.

NEBRASKA POWER CO.

FARNAM A PATNÁCTÁ

2314 M ulice — So. Side